

Psalm 121, 133 en 134
(bedevaart liederen)

Er staat in Psalm 100:2
Dient de Heere met vreugde.

Dat was ook de reden dat het zgn. Loofhuttenfeest werd ingesteld en waarover wij kunnen lezen in Lev. 23:40 waar staat:

En gij zult vrolijk zijn voor het aangezicht van de Heere, uw God, zeven dagen lang.

Dat is toch een heerlijk gebod van de Heere; ze moesten zeven dagen lang vrolijk zijn voor Zijn aangezicht.

Als dan het loofhuttenfeest gevierd werd, trokken de Israëlieten uit hun steden en dorpen als pelgrims naar Jeruzalem toe en onderweg zongen zij – vaak in een soort canon – hun bedevaart liederen.

We gaan drie bedevaart Psalmen lezen; de eerste is Psalm 121 die gaat over het gaan naar het loofhuttenfeest – een lange voettocht en vaak niet zonder gevaren.

Daarna Psalm 133 over het broederlijk beleven van het loofhuttenfeest.

En tenslotte Psalm 134, het afscheid nemen van de tempeldienst en het vertrek uit Jeruzalem.

We beginnen dus met Psalm 121 die gaat over het optrekken náár het loofhuttenfeest in Jeruzalem.

Boven deze Psalm staat: *Wie God bewaart, is wél bewaard.* En daaronder staat: *Een bedevaartslid.*

In de oude Statenvertaling staat in plaats van "Een bedevaartslid" een lied Hammaäloth en dat is letterlijk vertaald: Een lied van de opgang (naar Jeruzalem namelijk).

1 Ik hef mijn ogen op naar de bergen: vanwaar zal mijn hulp komen?

De Israëlieten moesten vaak lange wandeltochten maken door dalen en bergpassen, en in die tijd hadden ze ook te maken met rovers, die uit de bergen te voorschijn konden komen.

Denk b.v. aan het verhaal van Jezus over de barmhartige Samaritaan, die de gewonde man hielp die in de handen van rovers was gevallen.

Ik hef mijn ogen op naar de bergen, vanwaar zal mijn hulp komen? Dan geeft vers 2 hier het antwoord op: Mijn hulp is van de Heere, die hemel en aarde gemaakt heeft.

Ook worden de bergen genoemd als een natuurlijke bescherming rondom een stad. Als David in Jeruzalem aan kwam, dan zag hij die bergen rondom Jeruzalem zoals de Heere is rondom Zijn volk.

Dat staat ;één bladzijde verder staat in Psalm 125:2 *Rondom Jeruzalem zijn bergen; zó is de Heere rondom zijn volk, van nu aan tot in eeuwigheid!*

Dus dat is Hij ook nu nog: Zo veilig, zó beschermend: zoals er bergen zijn rondom Jeruzalem, zó is de Heere rondom zijn volk van nu aan tot in eeuwigheid.

2 Mijn hulp is van de Heere, die hemel en aarde gemaakt heeft.

De duivel heeft de hemel en de aarde niet gemaakt, maar onze God! Onze machtige en sterke God heeft hemel en aarde gemaakt en daar komt onze hulp vandaan!

3 Hij zal niet toelaten, dat uw voet wankelt, uw Bewaarder zal niet sluimeren.

Als de pelgrims onderweg waren, moesten ze ook vaak over oneffen wegen lopen en op sandalen was daar het gevaar aanwezig, dat hun voet zou wankelen ofwel dat ze hun voet zouden verstuiken of verzwikken.

Dan werd verder reizen per voet moeilijk; ja bijna onmogelijk. En daarom zongen ze elkaar in geloof toe: *Hij zal niet toelaten, dat uw voet wankelt.*

In vers 1 en 2 wordt nog in de "ik" en de "mijn" vorm gesproken met vragen, maar in vers 3 komt daar het antwoord op. De pelgrims trokken meestal in groepen op naar Jeruzalem want dat was veiliger. En dan zong iemand vers 1 en 2 en dan antwoordde de rest van de pelgrims met vers 3:

Hij zal niet toelaten, dat uw voet wankelt, uw Bewaarder zal niet sluimeren.

En dan volgt vers 4
Zie, de Bewaarder van Israël sluimert nog slaapt.

Hier wordt een heerlijke naam van onze God genoemd, namelijk dat Hij een Bewaarder is en ook de Bewaarder van Israël en van heel Gods volk. Wat Hem betreft: Hij wil ons bewaren.

En bovenal wil Hij onze ziel bewaren, zoals in vers 7b staat.

Hij wil onze zielen bewaren voor struikelen en zo staat het ook in de Judasbrief vers 24 en het is goed, om die woorden in onze mond te nemen en ze vrijmoedig te belijden:

Hem nu, die u voor struikelen kan behoeden en onberispelijk doen staan voor zijn heerlijkheid in grote vreugde.

De enige God, onze Heiland, zij door Jezus Christus, onze Heere, heerlijkheid, majesteit, kracht en macht vóór alle eeuwigheid, en nu en in alle eeuwigheden! Amen.

Hij kan u en mij voor struikelen behoeden en Hij kan ons onberispelijk doen staan straks voor zijn heerlijkheid in grote vreugde.

Hij is onze Bewaarder en Hij sluimert noch slaapt! Hij is voortdurend alert.

5 De Heere is uw Bewaarder, de Heere is uw schaduw aan uw rechterhand.

6 De zon zal u des daags niet steken, noch de maan des nachts.

Hier wordt nog iets extra's genoemd. Hij is niet alleen onze Bewaarder maar Hij is ook onze schaduw aan onze rechterhand.

Als een man met zijn vrouw gaat wandelen, dan loopt zij meestal aan zijn rechterhand. Dat is een respectvolle plaats. Zo wil de Heere heel persoonlijk onze Schaduw zijn aan onze rechterhand.

Dat is natuurlijk beeldspraak. De zon kan overdag behoorlijk fel zijn. De felle tropenzon kan steken maar Hij is onze Schaduw. Een zonnesteek kan gevaarlijk zijn voor de pelgrims. Maar zowel overdag

alsook bij nacht wil de Heere onze Bewaarder zijn. Geen steek van de zon en geen last van de maan.

De Heere wil het aangenaam voor ons maken, ook als wij op reis gaan.

7 De Here zal u bewaren voor alle kwaad, Hij zal uw ziel bewaren.

Daar staat nogal wat. Voor hoeveel kwaad wil Hij mij bewaren?? Voor alle kwaad! Hij wil vooral ook onze ziel bewaren met zijn gevoelens en gedachten. Hij wil niet alleen onze ziel bewaren maar hier staat dat Hij onze ziel zal bewaren.

Er staat in Spreuken 3:7/8

Wees niet wijs in eigen ogen, vrees de Heere en wijk van het kwaad; het zal medicijn wezen voor uw vlees, en lafenis voor uw gebeente.

Van het kwade te wijken is dus goed voor ziel, geest en ook lichaam. Het is medicijn voor het lichaam, ja, lafenis voor het gebeente.

8 De Heere zal uw uitgang en uw ingang bewaren van nu aan tot in eeuwigheid.

De pelgrims moesten hun huis en haard verlaten – hun uitgang – totdat zij weer terug zouden komen na het loofhuttenfeest. En in geloof zingen ze elkaar toe, dat de Heere hun uitgang en ingang zal bewaren en ze doen daar nog een extra geloofswoord bovenop: *van nu aan tot in eeuwigheid!*

We kunnen ook zeggen, dat onze mond een uitgang is. De mond is de deur van onze persoonlijkheid en daarom is het gebed van David dan ook in Psalm 141:3

Heere, stel een wacht voor mijn mond, waak over de deuren van mijn lippen.

Het is goed, dat ook dat ons gebed is. Het is een samenwerking tussen onze Bewaarder en ons.

Psalm 133

En nu gaan we naar Psalm 133 waarin naar voren komt hoe goed en liefelijk het is om samen bij elkaar te zijn om feest te vieren.

*1 Een bedevaartslied. Van David.
Ziet, hoe goed en hoe liefelijk is het, als broeders ook tezamen wonen.*

Er staat hier tezamen wonen, maar beter vertaald zou zijn: samen neder zitten, namelijk de vreugde om samen de familiedis of de maaltijd met geloofsgenoten te gebruiken.

Kortom, hoe goed en weldadig is het, om samen met je broeders en zusters feest te vieren. Samen te zingen, samen een maaltijd te gebruiken, samen de Heere te loven en te prijzen.

2 Het is als de kostelijke olie op het hoofd, nedervloeiende op de baard, de baard van Aaron, die nedergolft op de zoom van zijn klederen.

Er wordt hier gesproken over kostelijke olie en bedoeld wordt daarmee de kostelijke olie-parfum die in het Oosten gemaakt wordt.

Waarom wordt hier de baard van Aäron genoemd? Die baard van Aäron was lang want de baarden van de priesters mochten niet afgeschoren worden volgens Leviticus 21.

Die broederlijke gemeenschap werd dus ervaren door David als een kostelijke olieparfum, waarmee de priesters en ook allen die aan het loofhuttenfeest deelnamen, gezalfd werden.

De zalfolie liep naar beneden langs de baard van Aäron tot de zoom van zijn klederen; en daarmee wordt bedoeld de halsrand van zijn priestergewaad.

3 Het is als dauw van de Hermon, die nederdaalt op de bergen van Sion. Want daar gebiedt de Heere de zegen, leven tot in eeuwigheid.

In droog gebied kan dauw zeer verfrissend en lavend zijn. Op de berg Hermon valt geregeld een weldadige, dikke dauw, die voor vruchtbaarheid zorgt.

Zo ook het weldadig samen zijn van broeders en zusters die tezamen een christelijk feest vieren.

Wanneer het op deze wijze ervaren wordt, dan gebiedt de Heere daar de zegen: en dat is leven tot in eeuwigheid.

Dat is het smaken, beleven, ook heden in het samen deelnemen aan een maaltijd met christenen maar ook het deelnemen aan het heilig Avondmaal.

Als men zó in vrede samenkomt, dan gebiedt de Heere daarover Zijn zegen. En dan smaken wij het leven, want wie de Zoon heeft, heeft het leven en wie de Zoon van God niet heeft, die heeft het leven niet.

¹

Psalm 134

En nu gaan we naar het laatste bedevaartslied en dat is Psalm 134. De feestvierende pelgrims (het is immers het loofhuttenfeest) staan op het punt om de tempelvoorhof te verlaten.

Het is hun troost, dat daarbinnen de priesters achterblijven, die dan ook worden toegezongen in vers 1 en 2. En deze priesters geven als antwoord aan de vertrekkende pelgrims hun zegen (vers 3).

Een bedevaartslied.

1 Komt, prijst de Heere, alle gij knechten des Heren, die des nachts in het huis des Heren staat.

De verzen 1 en 2 worden gezongen door de vertrekkende pelgrims. Zij roepen de knechten des Heren, die des nachts in het huis des Heren staan, op, om God te loven en te prijzen. Die knechten des Heren zijn de Levieten en de tempelbewaarders, die des nachts dienst doen in het huis des Heren.

2 Heft uw handen op naar het heiligdom en prijst de Here.

De vertrekkende pelgrims roepen de Levieten - waarvan uitgegaan mag worden dat zij in de voorhof staan - op om hun handen op te heffen naar (en dat wil zeggen) in de richting van het heiligdom (het heilige der heilige) om de Heere te prijzen.

En dan zingen de Levieten terug naar de vertrekkende pelgrims:

3 De Heere zegene u uit Sion, Hij, die hemel en aarde gemaakt heeft.

¹ 1 Joh. 5:11/12

De Heere zegene u uit Sion: en dat is de plaats waar God Zich openbaart toen en nu.

Daar zegent Hij ons: Hij, onze goede, liefhebbende God die hemel en aarde gemaakt heeft.

En zó vertrekken de pelgrims weer naar hun huizen: bemoedigd, verkwikt naar ziel, geest en lichaam en versterkt door de Heere, die wil dat wij Hem met vreugde dienen.

Leviticus 23:40

En gij zult vrolijk zijn voor het aangezicht van de Heere, uw God, zeven dagen lang.

Of wel voor ons - Nieuw Testamentische christenen - zoals staat in Filip. 4:4

Verblijdt u in de Heere, te allen tijde.